

Силабус навчальної дисципліни СОЦІАЛЬНА МЕДІАЦІЯ

Освітня програма: І10 Соціальна робота та консультування

Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий) рівень

Обсяг: 6 кредитів ЄКТС

Курс: 2, **семестр:** весняний

Дні, Час, Місце: згідно розкладу

Кафедра: кафедра соціальної педагогіки і соціальної роботи

Затверджено: протокол № 9 від 24.02.2026

LABORE ET ZELO

Інф
—
К
—
Р

Інформація викладача

Борисюк Світлана Олексіївна

E-mail: svitlanaborysiuk@gmail.com , Тел. (068)1072184

Кафедра соціальної педагогіки і соціальної роботи (ауд.204, новий корпус НДУ)

Години консультацій Вівторок: 13.30-15.00

Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Соціальна медіація» спрямована на формування в аспірантів розуміння теоретичних засад та розвиток практичних умінь організації медіації в соціальних та педагогічних інституціях різного типу, вивчення аспірантами основних механізмів правового регулювання діяльності медіатора та покликаний формувати у них прагнення до творчого пошуку нових способів. Цей курс практичного спрямування, призначений для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня і є вибіркоким, формою контролю є залік. робоча програма складена відповідно до навчального плану підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Основними завданнями вивчення дисципліни є: сформувати в аспірантів базові знання про мультидисциплінарний характер процедури медіації; сприяти засвоєнню аспірантами системи знань правової природи та становлення інституту медіації; розкрити сучасні погляди на природу конфлікту та ознайомити слухачів курсу з основними принципами і методами управління конфліктами, сучасними методами врегулювання конфліктів; допомогти майбутнім фахівцям оволодіти навичками організації медіації як самостійного способу врегулювання суперечок, соціальних конфліктів; розширити можливості використання міждисциплінарних науково-практичних та прикладних досліджень в сфері гармонізації людських відносин, вирішення спорів альтернативними способами; розвинути здатність будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок.

Компетентності та результати навчання

Вивчення дисципліни сприяє набуттю здобувачами таких компетентностей:

1. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
2. Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості.
3. Здатність оцінювати соціально-педагогічні проблеми, потреби, особливості та ресурси особистості.
4. Здатність розробляти шляхи подолання педагогічних проблем щодо покращення соціально-психологічного стану осіб у дорослому та дитячому віці та знаходити ефективні методи їх вирішення.

Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОП «Соціальна робота та консультування» сприяє досягненню здобувачами таких програмних результатів навчання:

1. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.
2. Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання консультативної допомоги.
3. Аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах.
4. Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин.
5. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна консультативна допомога.
6. Приймати практичні рішення для покращення соціально-психологічного стану учасників освітнього процесу.
7. Налагоджувати співпрацю з представниками різних професійних груп; використовувати стратегії індивідуального та колективного представництва інтересів учасників освітнього процесу.
8. Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси людей, ресурси соціальної групи для розв'язання їх проблем, виходу з конфліктної ситуації, із складних життєвих обставин.

Форми, методи та засоби навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (30 год.), практичних занять (30 год.), та організації самостійної роботи аспірантів у бібліотеках та комп'ютерних мережах (120 год.). Викладач використовуватиме інтерактивні та проблемні методи навчання, консультації.

Навчання відбуватиметься (за потреби) на платформі ZOOM та з використанням інших продуктів Google, тому здобувачам вищої освіти необхідно мати обліковий запис в Google.

Навчальна дисципліна передбачає використання: підручників, навчальних посібників; наукових джерел інформації у галузях наукового дослідження; довідкових джерел: словників, енциклопедій тощо; електронного ілюстративного матеріалу, персональних гаджетів; інтернет-ресурсів.

Організація навчання

Обсяг	Тема
90 годин	Змістовий модуль 1. Теоретичні засади застосування медіації у соціальній роботі. - Теоретико-методологічні основи вивчення дисципліни. - Передумови виникнення та розвитку інституту медіації у вітчизняному та зарубіжному досвіді. - Етичні та нормативно-правові засади впровадження медіативних практик у соціальній роботі. - Принципи та правила медіації. - Медіація як соціальна послуга. - Особистість медіатора: характерологічні якості та особливості діяльності. - Перспективи та заходи підтримки розвитку соціальної медіації в Україні.
90 годин	Змістовий модуль 2. Технології медіації у соціальній роботі - Медіація як соціальна технологія посередництва у конфліктних ситуаціях; - Соціальна медіація та інші форми посередницької діяльності: порівняльний аналіз. - Медіація як спосіб вирішення сімейних спорів та запобігання домашнього насильства. - Технологія застосування медіації в закладах освіти. - Медіація при вирішенні цивільно-правових спорів. - Медіація як засіб вирішення конфліктів у громаді.

Оцінка

Бали	Результат навчання, що оцінюється
30	Портфоліо до змістовного модуля 1 «Теоретичні засади застосування медіації у соціальній роботі»: - Ессе на тему ««Місце соціальної медіації у системі соціальних послуг в Україні». - Скласти бібліографію до теми та підготувати дискусію : «Медіація як механізм мирного вирішення конфліктів у соціальній роботі». - Скласти таблицю: «Виникнення технології медіації у різних країнах світу». - Тезисно подати матеріал за темою: «Проблеми та перспективи використання технології медіації в Україні». -Твір-дослідження « Як і де навчитися соціальному посередництву (медіації)». - Банк діагностичних методик для визначення готовності людини до організації соціального підприємництва. - Твір-роздум «Чи можу я стати соціальним медіатором?»

40	Портфоліо до змістовного модуля – 2. «Технології медіації у соціальній роботі»: - Мапа думок щодо підтримки та перешкод в організації процесу медіації в різних напрямках соціальної роботи. - Скласти таблицю типології сімейних конфліктів у соціальній роботі. - Підготувати доповідь на тему: «Медіаційні технології у вирішенні проблеми булінгу у дитячому та підлітковому середовищі». - Розробити таблицю «Нормативно-правові засади регулювання питання запобігання насильства та жорстокого поводження з дітьми». - Скласти схему форм та методів посередницької роботи з внутрішньо переміщеними особами. - Підібрати методичні матеріали на тему: «Застосування технік медіації у роботі з військовими та їх родинами» - Підготувати доповідь на тему: «Особливості медіаційної роботи з людьми похилого віку» - Скласти таблицю «Основні етапи процедури медіації». -Скринька методичних матеріалів для організації роботи соціального медіатора.
30	Навчальний проєкт (проєкт організації соціального посередництва (медіації) в умовах окремої (реальної або за вибором) об'єднаної територіальної громади. Презентація кейсу щодо роботи соціального працівника- медіатора в Україні.)
100	Разом

Політика курсу

Безпека – понад усе.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час очного навчання ви під керівництвом викладача повинні перейти до споруд цивільного захисту і перебувати в них до скасування сигналу.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час дистанційного навчання за вашим місцем перебування, ви маєте перейти до безпечного місця та повідомити про це викладача.

Відвідування та / або участь є важливим компонентом навчального процесу. Однак, якщо студент бажає навчатися дистанційно – всю навчальну діяльність, включно з виконанням і поданням для оцінювання завдань, можна здійснювати у дистанційному режимі на сторінці курсу в середовищі УНІКОМ.

Якщо ви не були присутні на занятті через сигнал «Повітряна тривога», узгодьте з викладачем дистанційну форму виконання завдання.

Дедлайн. Крайньою межею здачі портфоліо та проєкту є три дні до іспиту.

Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.

Перескладання здійснюється згідно з чинним положенням про організацію освітнього процесу в університеті.

Академічна доброчесність та плагіат. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і слідувати нормам Положення НДУ ім. М. Гоголя «Про академічну доброчесність» (<http://surl.li/uxufcx>). Всю заплановану роботу здобувачі виконують самостійно. У разі виявлення несамотійного виконання завдання, результат анулюється, а робота повертається здобувачу на переопрацювання з дотриманням правил академічної доброчесності.

При виконанні спільних завдань, потрібно зазначати внесок кожного учасника/учасниці.

Мобільні пристрої на занятті використовуються з навчальною метою.

Поведінка в аудиторії. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і дотримуватися Правил внутрішнього трудового розпорядку (<http://surl.li/dkhfxg>) університету, а також принципів і правил поведінки, визначених у Етичному кодексі Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя (<http://surl.li/vyonww>).

Вітається активність здобувачів із планування освітнього процесу та участь у неформальній освіті.

Основні джерела інформації для вивчення навчальної дисципліни

1. Коваль Р. Шкільна служба розв'язання конфліктів: досвід упровадження. Посібник / Р. Коваль, А. Горова, А. Нікітчук та інші. *Київ*: Видавець Захаренко В.О., 2019. 168 с.
2. Лисевич О. В. Методичні рекомендації щодо формування культури педагогічного спілкування майбутніх вчителів засобами діалогічних навчальних ситуацій. Кривий Ріг, 2011. 30 с.
3. Мазаракі Н. А. Медіація в Україні: теорія та практика : монографія / Н. А. Мазаракі / Інститут законодавства Верховної Ради України. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 276 с.
4. Мільто Л.О. Методика розв'язання педагогічних задач: навчальний посібник. Х.: Ранок-НТ, 2014. С. 129-133.
5. Посібник «Розбудова миру. Профілактика і вирішення конфлікту з використанням медіації: соціально-педагогічний аспект». [Навч-метод. посібник] /К.:ФОП Стеценко В.В. - 2016, – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: lastrada.org.ua/ucp_file.php?c=JqVljfoFBStqlCLmi1wsfbXKGCUY1
6. Якубовська О.М., Гапійчук І.М. Основи дидактичної емоційної взаємодії. Навчально-методичний посібник до спецкурсу. Вінниця: Велес, 2001. 108с.

Повна інформація про навчальну дисципліну розміщена у відповідній програмі навчальної дисципліни